

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat verantwoord autogebruik wordt beloond met premiekorting / onverantwoord gebruik wordt gestraft met premieverhoging, zodat voorzichtig rijgedrag wordt gestimuleerd.

2 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat in geval van medische kosten er niet altijd sprake is van een door de verzekerde vermijdbaar risico.
- Een antwoord waaruit blijkt dat er een ethische kant aan de zaak is, namelijk dat mensen met niet-specifieke of chronische klachten de dupe zullen worden van deze maatregel.

3 maximumscore 4

nadelig

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- bij claimen:

$$\text{jaar 1 trede 5 dus } 0,7 \times \frac{252}{0,6} = \text{€ } 294$$

$$\text{jaar 2 trede 6 dus € } 252$$

$$\text{jaar 3 trede 7 dus } 0,5 \times \frac{252}{0,6} = \text{€ } 210$$

1

- eigen risico € 100

$$\text{totale uitgaven € } 294 + \text{€ } 252 + \text{€ } 210 + \text{€ } 100 = \text{€ } 856$$

1

- bij niet claimen:

$$\text{jaar 1, 2 en 3 trede 7 dus } 3 \times 0,5 \times \frac{252}{0,6} = \text{€ } 630$$

1

- zelf behandeling betalen € 180

$$\text{totale uitgaven € } 630 + \text{€ } 180 = \text{€ } 810$$

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat bij een niet-commerciële verzekeringsmaatschappij er geen sprake is van druk van de kant van de aandeelhouders om winst te behalen, die uit de betaalde premies zou moeten worden opgebracht.
- Een antwoord waaruit blijkt dat een niet-commerciële verzekeringsmaatschappij er voor kan kiezen om eventuele positieve saldi terug te geven aan de klanten in de vorm van een premieverlaging (onderlinge waarborg).

toegevoegd:

- Een antwoord waaruit blijkt dat bij het onderbrengen van beide contracten bij één en dezelfde verzekeringsmaatschappij premieverlaging kan worden bedongen (door het gezin Walker) en/of pakketkorting kan worden aangeboden (aan het gezin Walker) door de verzekeringsmaatschappij vanwege lagere transactiekosten.

5 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat een niet-commerciële verzekeringsmaatschappij ook op de kosten moeten letten, omdat klanten anders zullen overstappen naar concurrenten die efficiënter werken en daardoor lagere premies kunnen vragen.

Opgave 2

---

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat bij een niet-kredietwaardig investeringsproject (< 70%) een KB dat ook een beoordeling < 70% afgeeft, geen inkomsten zal krijgen. Alleen wanneer het KB bereid is het risico te lopen op een minder betrouwbare reputatie en een beoordeling $\geq 70\%$ afgeeft, zal er financiering plaatsvinden en krijgt het KB alsnog inkomsten.

Vraag	Antwoord	Scores
7	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een antwoord waaruit blijkt dat de reputatiedaling op een gegeven moment zo groot kan zijn, dat de verwachte afname van inkomsten op lange termijn (door afnemend kredietaanbod en/of afnemende vraag naar beoordelingen) groter is dan de inkomsten op de korte termijn bij (te) positieve kredietbeoordelingen. Dan zal het KB besluiten om minder snel (te) positieve kredietbeoordelingen te geven • De toename van de slagingskans van goedgekeurde investeringsprojecten die daarmee te verwachten is, zal de reputatie van het KB weer doen toenemen / Negatieve beoordeling van mogelijk kredietwaardige projecten onderstrepen de strengheid van een KB, wat op zichzelf al kan leiden tot reputatiestijging	<p>1</p> <p>1</p>
8	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord bij maatregel a is:</p> <p>Een antwoord waaruit blijkt dat ook bij vooraf betalen van een vergoeding door kredietvragers een KB geneigd zal zijn haar reputatie op het spel te zetten, omdat als kredietvragers als gevolg van de beoordeling geen krediet krijgen, ze een volgende keer naar een ander KB gaan.</p>	
9	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bij keuze voor maatregel b: Een antwoord waaruit blijkt dat er altijd een kans bestaat op een financiering zonder succes (ook al sluit de beoordeling van het KB aan bij de kredietwaardigheid van het project) en geen enkel KB nog een positieve kredietbeoordeling zal aanbieden als ze met maatregel b aansprakelijk kunnen worden gesteld. – Bij keuze voor maatregel c: Een antwoord waaruit blijkt dat bij maatregel c de beoordeling die één bank krijgt over een project, beschikbaar komt voor alle andere banken. Hierdoor kan <i>free-rider</i> gedrag ontstaan. KB's zullen moeilijk banken kunnen vinden die nog bereid zijn om voor hun adviezen te betalen, en kunnen zich gedwongen zien met deze activiteit te stoppen.	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3

10 maximumscore 2

hoger

Een toelichting waaruit blijkt dat extra maatschappelijke kosten gedekt zouden moeten worden door de prijs.

11 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- consumenten- + producentensurplus: $\frac{(12 - 3) \times 9}{2} = 40,5$ (mln euro)   2
- totale welvaartsbijdrage inclusief NEE: $40,5 - (1,5 \times 9) = 27$ (mln euro)   1

12 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste berekening zijn:

- Een berekening die uitgaat van een aangepaste aanbodfunctie:

$$Q_A = 3P - 9 \text{ is om te schrijven als: } P = \frac{1}{3}Q_A + 3$$

$$\text{De aanbodfunctie na heffing wordt: } P = \frac{1}{3}Q'_A + 6$$

$$Q'_A = 3P - 18$$

$$Q'_A = Q_V \text{ geeft een evenwichtsprijs } P = 8$$

$$Q = 6 \rightarrow \text{NEE} = 6 \times 1,5 = 9 \text{ waarmee het doel is behaald}$$

- Een berekening die uitgaat van het gestelde doel van $\text{NEE} = 9$:

$$\text{De bijbehorende productie bedraagt } Q = \frac{9}{1,5} = 6 \text{ (mln).}$$

$$Q_A = 6 \rightarrow P = 5$$

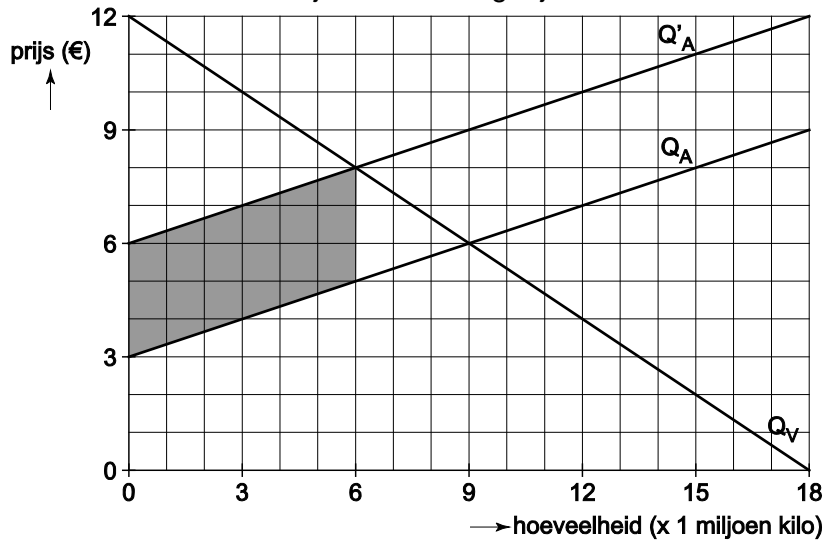
$$Q_V = 6 \rightarrow P = 8$$

De heffing zal dan $8 - 5 = 3$ euro moeten bedragen.

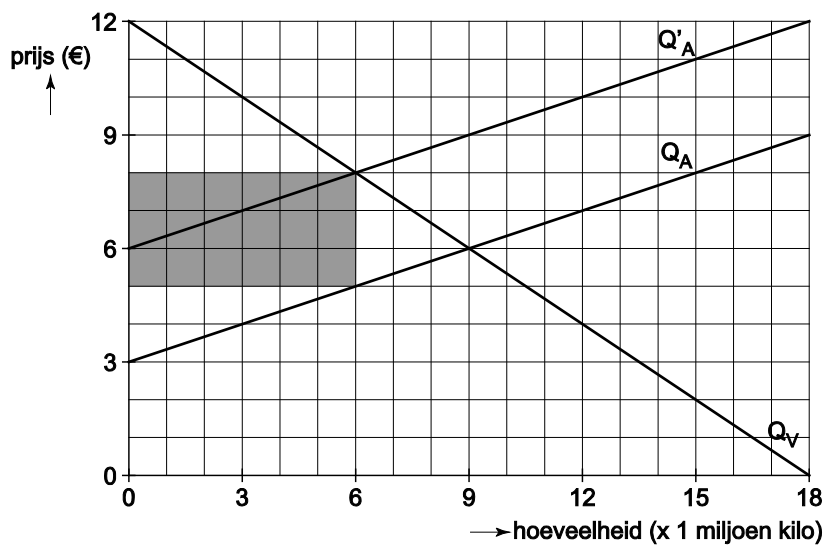
Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste arcering zijn:

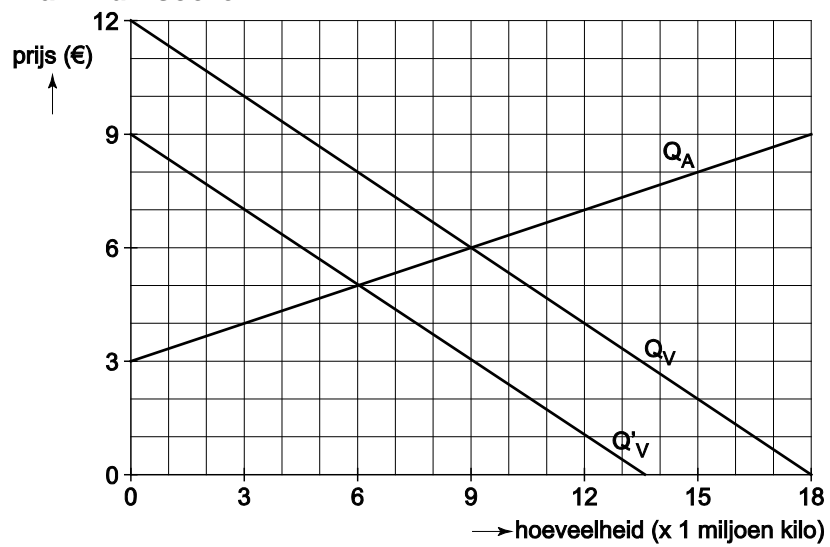
of

- voor de juiste (nieuwe) aanbodlijn 1
- voor de juiste arcering 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

---

15 maximumscore 2

nee

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Voor beide spelers is prijsverlaging de dominante strategie. Er ontstaat een Nash evenwicht dat tevens de optimale uitkomst is van het spel: beide spelers krijgen hier een hogere omzet dan als ze hun prijs niet verlagen.

16 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

$$0,95 \times 1,075 \times 5.000 = \text{€ } 5.106,25$$

17 maximumscore 1

ja

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat Jonker als reactie op een prijsverlaging door Van Vliet de hoogste omzet zal halen als hij kiest voor een prijsverlaging van 10% (€ 2.018 is meer dan € 1.950).

18 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat als Van Vliet zijn prijs niet verlaagt, Jonker de hoogste omzet zal halen als hij kiest voor prijsverlaging van 5% (€ 2.042,50 is meer dan € 2.000).

19 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Jonker kan in zijn klantenfolders benadrukken dat een snackbar een verdere verlaging van de prijs slechts kan bereiken door minder kwaliteit te leveren. Daarmee stelt Jonker zich kwetsbaar op en wordt zijn belofte aan Van Vliet geloofwaardiger.

Opmerking

In het antwoord moet naar voren komen dat Jonker een negatieve consequentie verbindt aan zijn dominante strategie.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

20 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat de overheid zich hier bevindt in de positie van principaal. Zij krijgt onvoldoende informatie om te zien of SW als agent zich aan het contract houdt. Dat is een probleem, aangezien de doelstellingen van de overheid en SW niet gelijk zijn. De overheid zal de voortgang van de bouw, de kwaliteit en toegepaste veiligheid(stechnieken) van de STV moeten controleren. Dat zal, bovenop de 100 miljoen aan vergoeding per jaar, extra (monitorings)kosten met zich kunnen meebrengen.

21 maximumscore 2

contractafpraak 3

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Een toelichting waaruit blijkt dat de tweede zin in afspraak 3 (waarin een mogelijke verlaging van de vergoeding als sanctie is opgenomen) de (monitorings)kosten al ondervangt. Het is juist vanwege de principaal-agentrelatie dat deze afspraak in het contract is opgenomen.

22 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat SW specifieke investeringen heeft gedaan in de ontwikkeling van techniek, ontwerp, bouw en beheer van de railinfrastructuur van de STV. Deze investeringen gaan verloren als SW het contract verliest.

23 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- De STV zal leiden tot meer economische activiteit tussen en in de twee grote steden. Dit zal leiden tot meer productie en daardoor tot meer belastinginkomsten 1
- Aan de andere kant kan de STV leiden tot (meer dan verwachte) verkeersoverlast / geluidsoverlast / omgevingsoverlast. De overheid zal maatregelen moeten nemen om die negatieve effecten te verminderen of te compenseren, waardoor de overheidsuitgaven stijgen 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6

---

24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Gemiddeld opgeleid is 43% van het arbeidsaanbod waarvan 5% werkloos, dat is dan $0,43 \times 5\% = 2,15\%$ van het totale arbeidsaanbod.

Laag opgeleid is 23% van het arbeidsaanbod waarvan 8% werkloos, dat is dan $0,23 \times 8\% = 1,84\%$ van het totale arbeidsaanbod.

Opmerking

Een afwijkende berekening op basis van een acceptabel verschil in schatting van de figuren ook goed rekenen.

25 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Uit figuur 2 blijkt dat de werkloosheid in procenten van de beroepsbevolking van hoogopgeleiden lager is dan die van laagopgeleiden. Dit duidt erop dat er relatief minder aanbod is dan vraag naar hoogopgeleiden in vergelijking met laagopgeleiden, waardoor de ontwikkeling van de lonen van hoogopgeleiden gunstiger is dan die van laagopgeleiden / waardoor het verschil in beloningen tussen deze twee groepen groter wordt (dit is te zien in figuur 3).

26 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Figuur 1 laat zien dat het aanbod van hoogopgeleiden is gegroeid ten opzichte van het totale arbeidsaanbod. (Dit maakt aannemelijk dat het totale aanbod van hoogopgeleiden ook is toegenomen.) Door de technologische ontwikkeling is de vraag naar hoogopgeleid personeel echter nog sneller gegroeid, waardoor de beloningen van hoogopgeleiden toch zijn gestegen.

27 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat dankzij de relatief hoge vraag naar hooggeschoold personeel de beloningen van deze groep zullen stijgen. Dit leidt onder meer tot extra bestedingen in detailhandel en horeca, waar veel laaggeschoold personeel werkt, waardoor ook de vraag naar laaggeschoold personeel toeneemt.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Uit figuur 4 blijkt dat het onderwijsrendement van een hoge opleiding (HBO en WO) relatief hoog is en toeneemt terwijl het onderwijsrendement van een middelbare opleiding (MBO) relatief laag is en afneemt.

Investeren in menselijk kapitaal wordt in deze situatie rendabeler. De verwachte toekomstige beloning is hoger dan het verlies aan bestedingsmogelijkheid als gevolg van scholingskosten. (Dit is een voorbeeld van intertemporele ruil.)

Er zal (met name door een sterkere doorstroom van MBO naar HBO) op termijn een groter aanbod van hoger opgeleid personeel komen. Hierdoor wordt de loonstijging bij hoogopgeleid personeel afgeremd en zal de ongelijkheid in beloning tussen hoogopgeleid personeel en gemiddeld- en laagopgeleid personeel afnemen.